

Συνέντευξη του προέδρου του ΣΦΕΕ

Κωνσταντίνος Φρουζής: «Θέλουμε περισσότερη διαφάνεια στην Υγεία»

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) Κωνσταντίνος Φρουζής

Με καζάνι που βράζει μοιάζει ο χώρος της Υγείας το τελευταίο διάστημα, με όλους τους παράγοντες του χώρου να στήνουν στον τοίχο την κυβέρνηση. Ο **Κωνσταντίνος Φρουζής**, πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (**ΣΦΕΕ**) αναλύει στο **in.gr Υγεία** τις θέσεις των εταιρειών του κλάδου του Φαρμάκου, επισημαίνοντας ότι «η Πολιτεία στερεί στην ουσία από ασθενείς με σοβαρές παθήσεις, ζωτικά για την υγεία τους φάρμακα και θεραπείες».

Κύριε Φρουζή, για να μπορέσουμε να αντιληφθούμε το μέγεθος του κλάδου που εκπροσωπείτε, σκιαγραφήστε μας τον κύκλο εργασιών των μελών του ΣΦΕΕ και τον αριθμό των παραγωγικών μονάδων αλλά και εργαζομένων, επί ελληνικού εδάφους.

Κύκλος εργασιών του 2010 ήταν 5,1 δισ. ευρώ. Στην **Ελλάδα** υπάρχουν 14 παραγωγικές μονάδες και οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις απασχολούν **13.000 άμεσα εργαζόμενους υψηλού επιπέδου** και μόρφωσης και περισσότερους από 8.000 στην παραγωγή. Αποδίδουν στο κράτος δισεκατομμύρια ευρώ, μέσω επιστροφών και ασφαλιστικών εισφορών και επενδύουν δεκάδες εκατομμύρια ευρώ. Στην Ελλάδα, παράγονται φάρμακα, τα οποία εξάγονται σε 100 χώρες του κόσμου, ενώ διεξάγονται περίπου **250 κλινικές μελέτες πάνω σε νέα καινοτόμα φάρμακα**, με συνολικό προϋπολογισμό 84 εκατομμυρίων ευρώ. Ωστόσο, οι δυνατότητες της χώρας στον τομέα αυτό είναι πολύ μεγαλύτερες εάν και το περιβάλλον υγείας είναι σταθερότερο και πιο προβλέψιμο.

Όπως και λοιποί παράγοντες της Υγείας, φαντάζομαι πως ο λόγος που το τελευταίο διάστημα διαμαρτύρεστε εντόνως είναι τα χρέη των νοσοκομείων και των ασφαλιστικών ταμείων. Ποιο είναι το σύνολο των οφειλών του κράτους (ΕΣΥ, Ασφαλιστικά Ταμεία κ.λπ.) προς τις επιχειρήσεις-μέλη του ΣΦΕΕ;

Το **σύνολο των οφειλών** των νοσοκομείων και των Ταμείων προς τις επιχειρήσεις του κλάδου πλησιάζει πλέον τα **2 δισ. ευρώ**. Από αυτά, περισσότερα από **750 εκατομμύρια ευρώ αφορούν οφειλές του ΕΟΠΥΥ**. Το τραγικό είναι ότι οι εταιρείες έχουν να εισπράξουν ουσιαστικά χρήματα από το 2006. Από τότε, είδαν ομόλογα, τα οποία υπέστησαν το γνωστό «κούρεμα» στο 85% της ονομαστικής τους αξίας προκαλώντας επιπλέον ζημία στον Κλάδο ύψους 1 δις €, και χρέη, τα οποία συνεχώς διογκώνονται. Σημειώνεται δε, πως η φαρμακευτική βιομηχανία, είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής του ΕΟΠΥΥ.

Σε τι ύψος κυμαίνεται η ζημιά σας από το κούρεμα των ομολόγων και τι αντιπροτείνετε στο «claw back»;

Από το «κούρεμα» των ομολόγων, οι εταιρείες υπέστησαν ζημία 1 δισεκατομμυρίου ευρώ. Σε ό,τι αφορά στον **αυτόματο μηχανισμό επιστροφής, το γνωστό «claw back»**, πιστεύουμε πως αποτελεί σοβαρό αντικίνητρο της Πολιτείας για την υλοποίηση των δομικών μεταρρυθμίσεων.

Το claw back όπως είναι θεσμοθετημένο σήμερα, είναι ένα άδικο, οριζόντιο και αδιαφανές μέτρο. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο έχουμε προσφύγει εναντίον του. Ο κλάδος θα μπορούσε να συζητήσει έναν μηχανισμό επιστροφής, στην περίπτωση υπέρβασης της δαπάνης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει διαμορφωθεί ένα αξιόπιστο σύστημα καταγραφής της και έχουν εφαρμοστεί προηγουμένως όλα τα θεσμοθετημένα μέτρα για τον έλεγχο της φαρμακευτικής δαπάνης. Η όποια υπέρβαση της δαπάνης θα πρέπει να υπολογίζεται σε ex factory τιμές και όχι λιανικές ώστε ο κάθε εταίρος στην αλυσίδα διανομής του φαρμάκου να επωμίζεται το μερίδιο της υπέρβασης που του αναλογεί. Περαιτέρω, στη δαπάνη που αποτελεί τη βάση για τον υπολογισμό του claw back θα πρέπει να εξαιρούνται τα αμιγώς νοσοκομειακά προϊόντα που διανέμονται από τον ΕΟΠΥΥ, να μην υπολογίζεται ο ΦΠΑ, και να υπολογίζεται η όποια υπέρβαση σε 12μηνη βάση, δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα στις εταιρείες να συμψηφίζουν το claw back με χρέη του Δημοσίου.

Ως τι θα ορίζατε «δίκαιο σύστημα φορολόγησης» των εταιρειών-μελών του ΣΦΕΕ;

Οι επιχειρήσεις πληρώνουν τους φόρους που τους αναλογούν ανελλιπώς και εμπρόθεσμα. Και όχι μόνον αυτό. Τα τελευταία δύο χρόνια έχει υποστεί αναλογικά τη μεγαλύτερη μείωση στον τζίρο τους, κατά 3 δισ. ευρώ, εξαιτίας των κυβερνητικών παρεμβάσεων. Ο χώρος του φαρμάκου δεν αντέχει άλλα μέτρα, και θα πρέπει για το 2013-14 η Πολιτεία να εξορθολογήσει και το υπόλοιπο 85% των δαπανών Υγείας που αφορούν άλλες δαπάνες, εκτός φαρμάκου ώστε να υπάρχει διαφάνεια και Κράτος Δικαίου.

Θεωρείτε ότι η Ελληνική Πολιτεία θα έπρεπε να χειρίζεται διαφορετικά τον κλάδο του Φαρμάκου (π.χ. με την ίδρυση ειδικής γραμματείας); Μήπως δεν υπάρχει αρκετή γνώση εκ μέρους της πολιτικής ηγεσίας των υπουργείων Υγείας και Ανάπτυξης, ώστε να νομοθετεί ρεαλιστικά σε θέμα φορολόγησης των εταιρειών σας αλλά και σχεδιασμού δράσεων για την ανάπτυξη του κλάδου;

Θα έπρεπε η σχέση και η φροντίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης στην Βιομηχανία μας να είναι πολύ μεγαλύτερη δεδομένου ότι ο κλάδος αποτελεί ένα σημαντικό βραχίονα ανάπτυξης, επενδύσεων και απασχόλησης στη χώρα μας.

Υπάρχουν και ποια είναι τα κέντρα κόστους που θα μπορούσαν να μειωθούν ώστε να περιοριστούν οι δαπάνες για την

Υγεία, χωρίς να πληγεί ο ασθενής αλλά και οι φαρμακευτικές εταιρείες;

Το βασικότερο επιχείρημά μας, είναι ότι πρέπει επιτέλους να εφαρμοστούν όσα η Πολιτεία έχει θεσμοθετήσει ή έχει δεσμευτεί έναντι των δανειστών της. Πρέπει, δε, να αξιολογήσει σωστά τα οικονομικά μεγέθη που αφορούν το χώρο. Το σύνολο των δαπανών στο χώρο της Υγείας ξεπερνά τα 12 δισεκατομμύρια ευρώ. Από αυτά, το φάρμακο απορροφά τα 3 δισ. ευρώ. Δεν θα πρέπει, κάποια στιγμή, να ασχοληθεί και με τα υπόλοιπα 9-10 δισ. ευρώ; Δεν έχει να εξοικονομήσει τίποτε από εκεί;

Πρόσφατα διατυπώσατε αίτημα συνάντησης με τον πρωθυπουργό, ενώ κοινοποιήσατε και την σχετική επιστολή, με στόχο την διευθέτηση των προβλημάτων που ταλανίζουν τον χώρο του Φαρμάκου. Μήπως θα έπρεπε να κινηθείτε από κοινού με την Πανελλήνια Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ), δεδομένου ότι τα συσσωρευμένα χρέη του ελληνικού κράτους αφορούν τα μέλη και των δύο φορέων; Το κοινό «μέτωπο» μήπως θα είχε καλύτερο αποτέλεσμα;

Ο ΣΦΕΕ περιλαμβάνει 70 περίπου εταιρείες, ελληνικές και θυγατρικές πολυεθνικών. Στο Δ.Σ. του Συνδέσμου τα 7 από τα 15 μέλη είναι Γενικοί Διευθυντές ελληνικών εταιρειών. Άρα τα προβλήματα είναι κοινά και απειλούν τη βιωσιμότητα του συστήματος Υγείας αλλά και των επιχειρήσεων όλου του κλάδου.

Στο 11ο Συνέδριο Healthworld 2012 «Επανεξετάζοντας και Αναθεωρώντας το Μνημόνιο - Οι Επιπτώσεις στην Υγεία και την Περιθαλψη», ζητήσατε άμεση υλοποίηση δομικών μεταρρυθμίσεων στο φάρμακο και τη σύνταξη ενός Συμφώνου Σταθερότητας μεταξύ φαρμακοβιομηχανίας και Κυβέρνησης με σαφείς, απλούς όρους, ώστε ο ασθενής, τα ταμεία, η απασχόληση και η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα να συνεχίσουν να υπάρχουν. Τι εννοείτε λέγοντας «δομικές αλλαγές» και σε περίπτωση που συνταχθεί το Σύμφωνο Σταθερότητας πώς θα διασφαλιστεί η τήρηση του, δεδομένων των εξωτερικών πιέσεων που δέχεται η πολιτική σκηνή της Ελλάδας από ΔΝΤ και ΕΕ;

Μέχρι σήμερα οι Κυβερνήσεις έχουν προβεί σε οριζόντια μέτρα εισπρακτικού χαρακτήρα, τα οποία δεν στοχεύουν στην εξυγίανση του συστήματος υγείας με βιώσιμο τρόπο, αλλά στη βραχυπρόθεσμη κάλυψη της μαύρης τρύπας των οικονομικών μεγεθών. Οι δομικές μεταρρυθμίσεις αντιθέτως έρχονται να καλύψουν ακριβώς αυτή την αδυναμία. Πρόκειται για μέτρα τα οποία έχουν σκοπό να εξυγιάνουν το χώρο, να βάλουν μια τάξη στο σύστημα και να γιατρέψουν τις παθογένειες του, καθιστώντας το πιο βιώσιμο μακροπρόθεσμα προς όφελος όλων, των ασθενών, των Ταμείων και των επιχειρήσεων.

Ο ΣΦΕΕ για παράδειγμα ανέκαθεν υποστήριζε ότι η επέκταση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης είναι η πιο αναγκαία μεταρρύθμιση. Απαιτείται, επίσης, η εφαρμογή ήδη θεσμοθετημένων μέτρων, όπως η αναπροσαρμογή των τιμών των «off – patent» και «generics», καθώς και κίνητρα για περαιτέρω διείσδυσή τους στην αγορά, ένα σωστό σύστημα αποζημίωσης με ασφαλιστική τιμή, η πληρωμή rebates και η προσαρμογή του περιθωρίου της εφοδιαστικής αλυσίδας όπως αναφέρεται στο Μνημόνιο και η καταπολέμηση της απάτης μέσω πάταξης του φαινομένου των πλαστών συνταγών. Τα θεσμοθετημένα αυτά μέτρα δεν έχουν εφαρμοστεί καθόλου ή έχει καθυστερήσει υπερβολικά η υλοποίησή τους.

Ως προς το **Σύμφωνο Σταθερότητας**, ο κλάδος έχει συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες θα εξασφαλίσουν ένα περιβάλλον πιο οικονομικό για τα Ταμεία, πιο σίγουρο για τον ασθενή και πιο προβλέψιμο για τις επιχειρήσεις. Αυτό άλλωστε είναι και ένα ζητούμενο των Ευρωπαίων εταίρων μας. Χρειάζεται επομένως ένα **σύμφωνο σταθερότητας Πολιτείας –**

Βιομηχανίας για την περίοδο 2012 - 2014 με δέσμευση για εφαρμογή των δομικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων, που θέτει ουσιαστικά και τις βάσεις για μεγαλύτερη διαφάνεια.

Αναμφισβήτητα δομικό στοιχείο της κρίσης του χώρου του Φαρμάκου αλλά και της Υγείας στην Ελλάδα είναι η σύσταση και λειτουργία του ΕΟΠΥΥ, λόγω των προβλημάτων χρηματοδότησής του. Ο ΣΦΕΕ έχει προτείνει κάποιο βιώσιμο σχέδιο χρηματοδότησης του ή θεωρείτε ότι θα έπρεπε να καταργηθεί ο οργανισμός και να αντικατασταθεί από κάτι άλλο;

Αναγνωρίζουμε ως κλάδος την ανάγκη επαρκούς χρηματοδότησης του ΕΟΠΥΥ. Η επάρκεια πόρων στον μεγαλύτερο φορέα κάλυψης της περίθαλψης στη χώρα, θα ανακουφίσει τους ασφαλισμένους, διακόπτοντας τον φαύλο κύκλο στην Υγεία που επικρατεί σήμερα. Οι πάροχοι του Οργανισμού θα παρέχουν κανονικά τις υπηρεσίες τους και οι ασφαλισμένοι δεν θα αντιμετωπίζουν τον ορυμαγδό των προβλημάτων και την αδυναμία πρόσβασης στις θεραπείες που αντιμετωπίζουν σήμερα.

Οι φαρμακευτικές εταιρείες και κυρίως τα ελληνικά παραρτήματα των πολυεθνικών ομίλων έχουν κατηγορηθεί κατά καιρούς για «συμφωνίες κάτω απ' το τραπέζι» και «δώρα» προς γιατρούς και πολιτικούς παράγοντες που παίζουν καθοριστικό ρόλο στον χώρο του Φαρμάκου. Πίσω από τις πρακτικές αυτές φυσικά ενυπάρχει το κέρδος, που είναι και ο στόχος κάθε εμπορικής επιχείρησης. Δεδομένη χρονική συγκυρία ωστόσο, η προτεραιότητα των μελών του ΣΦΕΕ είναι η εξόφληση των χρεών του ελληνικού κράτους ή η βοήθεια του Έλληνα ασθενή;

Πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι οι καιροί απαιτούν αλλαγή νοοτροπίας σε όλα τα επίπεδα. Δεν είναι δυνατόν να μιλάμε αποσπασματικά για λύσεις ιδιαίτερα όταν το σύνολο του προβλήματος έχει άμεσο αντίκτυπο στον Έλληνα ασθενή.

Ο ΣΦΕΕ έχει θέσει στο κέντρο του οράματος του την πρόσβαση των ασθενών στις θεραπείες και τα φάρμακα που έχουν ανάγκη. Ωστόσο, ο χώρος της Υγείας λειτουργεί όπως τα συγκοινωνούντα δοχεία. Πως είναι δυνατόν ο ασθενής να διασφαλίσει το δικαίωμα του στην υγεία, όταν το ίδιο το σύστημα απειλείται με κατάρρευση και όταν βασικός πυλώνας του συστήματος αυτού είναι και οι επιχειρήσεις, οι οποίες το στηρίζουν; Αν οι επιχειρήσεις καταρρεύσουν υπό το βάρος των οικονομικών πιέσεων, οι πρώτοι που θα πληγούν είναι οι ασθενείς, καθώς η πρόσβαση τους στα φάρμακα θα είναι αδύνατη. **Εμείς έχουμε μέχρι στιγμής κρατήσει μια σοβαρή και υπεύθυνη στάση απέναντι στην ελληνική κοινωνία και προσπαθούμε καθημερινά να διασφαλίσουμε το δικαίωμα του ασθενή σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας,** το οποίο όμως πρέπει και οφείλει να εξασφαλίζει ένα σταθερό και βιώσιμο περιβάλλον για τη διατήρηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Πάγιο αίτημα των ασθενών είναι η πρόσβαση σε φθηνά φάρμακα και νέες θεραπείες. Το αίτημα κρίνεται ρεαλιστικό δεδομένης της οικονομικής συγκυρίας και πως θα επιτευχθεί η υλοποίησή του, χωρίς επιπλέον οικονομική επιβάρυνση του Έλληνα πολίτη; Ο ΣΦΕΕ έχει να προτείνει τρόπους ώστε ο ασθενής να έχει γρήγορη πρόσβαση σε κατάλληλη θεραπεία;

Θα έλεγα ότι **το ζητούμενο σε όλες τις περιπτώσεις είναι μεγαλύτερη διαφάνεια σε όλο το φάσμα της λειτουργίας του συστήματος Υγείας.** Πολλάκις έχω αναφερθεί στον παράλογο και αδιαφανή τρόπο με τον οποίο η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει το θέμα της έκδοσης Δελτίου τιμών νέων Φαρμάκων, τα οποία εκκρεμούν σχεδόν δύο χρόνια και μάλιστα κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, η οποία προβλέπει νέα φάρμακα κάθε 90 ημέρες. **Η Πολιτεία στερεί στην ουσία από ασθενείς με σοβαρές παθήσεις, ζωτικά για την υγεία τους φάρμακα και θεραπείες. Είναι μία διακριτική μεταχείριση από την Πολιτεία, η οποία καθιστά τους Έλληνες πολίτες «δεύτερης κατηγορίας» μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.**

Μαίρη Μπιμπή
health.in.gr